

Кәсіби іс-тәжірибені ұйымдастыру мен өткізу және іс-тәжірибе базасы ретінде ұйымдарды анықтау туралы ереже

Кәсіби іс-тәжірибені ұйымдастыру мен өткізу және іс-тәжірибе базасы ретінде ұйымдарды анықтау ережесі Қазақстан Республикасының Білі және ғылым министрлігінің 2016 жылғы 29 қаңтарда бекітілген «Кәсіби іс-тәжірибені ұйымдастыру мен өткізу және іс-тәжірибе базасы ретінде ұйымдарды анықтау Ережелері туралы» №107 бұйрығы негізінде дайындалды.

1. Жалпы ереже.

1. Оқушылардың кәсіби іс-тәжірибесін ұйымдастыру мен өткізу Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» (әрі қарай - Заң) заңының 5 бабына (46-11 тармақшалар), Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы Еңбек кодексіне сәйкес және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы №1080 қаулысымен бекітілген «Білім беру деңгейіне сәйкес мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарын іске асыру» мақсатында (әрі қарай – стандарттар) өткізіледі.

2. Ереже оқушылардың барлық оқу кезеңінде оларға теориялық оқудың нәтижелерін бекіту, тәжірибелік дағдылар мен күзиреттілікті жинақтау, сонымен қатар инновациялық технологияларды меңгерту мақсатында кәсіби іс-тәжірибені ұйымдастыру мен өткізу бойынша оқу мекемесінің ұйымдастырушылық және оқу-әдістемелік қызметтерін реттейді.

3. Кәсіби іс-тәжірибе оқу жұмысының бағдарламалары мен оқулық (таныстыру), өндірістік (технологиялық), диплом алдындағы іс-тәжірибелердің оқу жұмысының жоспарларына сәйкес анықталады.

4. Кәсіби іс-тәжірибенің әр түрінің оның базасына сәйкес анықталатын мақсаты мен бағдарламасы болады.

5. Оқу мекемесі өздігінен оның түрлері бойынша оқушылардың кәсіби іс-тәжірибесі туралы құжаттарды дайындайды.

2. Кәсіби іс-тәжірибені ұйымдастыру.

6. Кәсіби іс-тәжірибе білім беру бағдарламасының міндетті құрамы болып табылады.

7. Оқушыларды кәсіби іс-тәжірибенің барлық түрлеріне жіберу іс-тәжірибеден өту мерзімі, базасы және іс-тәжірибе жетекшісі көрсетілген директордың бұйрығымен толтырылады.

8. Кәсіби іс-тәжірибенің түрлері, мерзімдері мен құрамы үлгілік және оқу жұмысының жоспарларымен әрі бағдарламаларымен анықталады.

9. Кәсіби іс-тәжірибенің бағдарламасы іс-тәжірибе базасы ретінде анықталған кәсіпорындармен (мекемелермен, ұйымдармен) келісіледі және оқу мекемесінің жетекшісімен бекітіледі.

10. Кәсіби іс-тәжірибенің бағдарламасы өзінің құрамында мамандық профилін, іс-тәжірибе түрін, кәсіптік стандарттармен мен білім беру бағдарламаларының талаптарын, ұйымның іс-әрекет сипаттамесін, іс-тәжірибенің технологиялық үрдісі мен нысанын көрсетеді.

Кәсіби іс-тәжірибенің бағдарламасы кезеңді түрде жаңартылады және іс-тәжірибе базасында қолданылатын қазіргі ғылым мен техника, инновациялық технологиялар көрсетіледі.

Жаңарту механизімі мен кәсіби іс-тәжірибенің бағдарламаларын қайта бекіту оқу мекемесімен анықталады.

11. Техникалық және кәсіптік білім беретін оқу мекемесіндегі сырттай (кешкі) оқыту түрі бойынша білім алатын оқушылар мамандық бойынша жұмыс істейтін жағдайда оқулық және өндірістік (технологиялық) іс-тәжірибелерден босатылады.

Мұндай жағдайда олар оқу мекемесіне жұмыс орнынан өздерінің кәсіби қызметін көрсететін анықтама мен мінездемесін ұсынады.

Сырттай (кешкі) оқыту түрі бойынша білім алатын оқушылар диплом алдындағы іс-тәжірибенің бағдарламасын орындайды.

12. Оқу мекемесінің оқушылары әр түрлі кәсіби іс-тәжірибелердің қорытындысы бойынша есептер ұсынады, оларды іс-тәжірибе жетекшілері тексереді.

Өндірістің іс-тәжірибенің есебін қорғау нәтижелері сынақтармен, дифференциялық бағалармен бағаланады.

3. Кәсіби іс-тәжірибе базасы ретінде ұйымдарды анықтау тәртібі.

13. Оқушыларға кәсіби іс-тәжірибе өткізу базасы ретінде жарғылық қызметі мамандарды даярлау мамандығы мен білім беру бағдарламаларының талаптарына сәйкес, кәсіби іс-тәжірибеге басшылықты іске асыратын білікті мамандар мен материалдық-техникалық базасы бар ұйымдар анықталады.

14. Кәсіби іс-тәжірибе базасы ретінде анықталған ұйыммен Заңның 5 бабына (24 тармақша) сәйкес оқушыларға кәсіби іс-тәжірибе өткізуге арналған келісім-шарттың үлгілік түрі негізінде құрастырылған кәсіби іс-тәжірибе түрі көрсетілген келісім-шарт жасалады.

15. Оқушылардың кәсіби іс-тәжірибе базасы ретінде анықталған ұйыммен оқу мекемесі іс-тәжірибе басталардан бір ай бұрын келесім-шарт жасасады.

16. Келісім-шартта оқу мекемесінің, кәсіби іс-тәжірибе базасы болып табылатын кәсіпорынның (мекеме, ұйым) және оқушының міндеттері мен жауапкершіліктері анықталады.

17. Кәсіби іс-тәжірибені өткізу үшін оқу мекемесі іс-тәжірибе базасымен келісілген бағдарламаны, күнтізбелік кестелерді, кәсіби іс-тәжірибеден өту үрдісінің оқу-тәрбие кестесін бекітеді.

Кәсіби іс-тәжірибеден өтуге жіберілген оқушыға кәсіби іс-тәжірибе жұмысының жоспар-кестесі, кәсіби іс-тәжірибеден өту туралы күнделік-есеп беріледі.

18. Кәсіби іс-тәжірибенің әр түрі бойынша оқушыларға оқу мекемесінен және іс-тәжірибе базасының кәсіпорнынан (мекемеден, ұйымнан) жетекшілер тағайындалады.

19. Жетекшілердің қызметтері, міндеттері мен жауапкершіліктері келісім бойынша оқу мекемесімен және іс-тәжірибе базасының кәсіпорнымен (мекемемен, ұйыммен) жеке анықталады.

20. Кәсіби іс-тәжірибе шығындарын оқу мекемесі мен іс-тәжірибе базасының кәсіпорны (мекемесі, ұйымы) жоспарлайды және кәсіби іс-тәжірибені өткізуге арналған келісім-шартпен анықталады.

21. Өндірістік қажеттілік кезінде оқушы-практиканттар олардың лауазымдық еңбек ақысымен уақытша жұмысқа қабылданады.

22. Кәсіби іс-тәжірибе базасы болып табылатын ұйым оның бағдарламасына сәйкес кәсіби іс-тәжірибеден өту үшін оқушыларға жұмыс орындарын ұсынады және олардың жұмыс орындарындағы қауіпсіздік жағдайын қамтамасыз етеді.

23. Ұйым – іс-тәжірибе базасы Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы Еңбек кодексіне сәйкес кәсіби іс-тәжірибеден өту кезеңінде оқушылардың қайғылы жағдайларға ұшырап қалмауына толық жауап береді.

4. Оқу мекемесіндегі оқушыларға іс-тәжірибе түрлерін ұйымдастыру мен өткізу тәртібі.

24. Оқу іс-тәжірибесінің негізгі тапсырмалары:

1) мамандықпен және оның білім беру бағдарламаларымен танысу;
2) болашақ мамандық нысаны болып табылатын құқықтық-ұйымдастырушылық түрімен, құрылымымен, ұйымды басқару жүйесімен жалпы танысу;

3) болашақ мамандық қызметтің түрлерін, қызметтері мен тапсырмаларын меңгеру;

4) іскерлік корреспонденция мен іс-қағаздарын жүргізуді меңгеру;

5) еңбек ұжымында жұмыс дағдыларын жинақтау.

25. Оқу іс-тәжірибесі оқушылар үшін барлық мамандықтар бойынша өткізіледі.

26. Нақтылы пәндік және болашақ маманның кәсіби құзіреттілігі аясында мамандық бойынша оқу іс-тәжірибесінің таныстыру, саяхат жасау түрлері пайдаланылады.

27. Оқу іс-тәжірибесі болашақ мамандық қызметінің нысаны болып табылатын ұйымдарда таныстыру саяхатымен (қажетті жағдайда) өткізіледі.

28. Оқу іс-тәжірибесі осы мамандық бойынша мамандар даярлауды іске асыратын арнайы бөліммен, директордың өндірістік жұмысы жөніндегі орынбасарымен бекітіледі.

29. Оқу іс-тәжірибесінің бағдарламасы білім беру бағдарламасының талаптары мен мамандық профиліне сәйкес дайындалады.

30. Оқу іс-тәжірибесі оқу пәндерін меңгертудің жалғасы болып табылатын болса (геодезиялық және басқа) оны өндірістік оқыту шебері немесе сәйкес пәнді оқытатын оқытушы жүргізеді.

Оқу пәндерінің жалғасы болып табылатын оқу тәжірибелік сабақтардың тізімі пәндік-циклдық комиссиямен анықталады және оқу мекемесінің жетекшісімен бекітіледі.

31. Оқу іс-тәжірибесінің сабақтарына әдістемелік және материалдық дайындық сәйкес пәндерді оқытатын арнайы пәндердің оқытушыларымен іске асырылады.

33. Мамандыққа байланысты оқу іс-тәжірибесі оқулық және оқу-өндірістік шеберханаларда, оқу-сынақтық учаскелерде және оқу мекемесінің басқа да оқу-көмекші нысандарында, сонымен қатар кәсіпорындарда, ұйымдар мен мекемелерде өткізіледі.

34. Оқу мекемесіндегі оқу-көмекші нысандарында өткізілетін оқу іс-тәжірибесіндегі оқушының жұмыс күнінің ұзақтығы 6 сағатты құрайды, ұйымдарда (кәсіпорындарда, мекемелерде) жас ерекшелігіне және өндіріс жағдайына байланысты жұмысшылардың сәйкес санаты үшін еңбек туралы іс-әрекеттегі заңнамаға сәйкес. Оқу іс-тәжірибесі аяқталған соң оқушыға оның іс-тәжірибе кезеңіндегі жұмысты ағымдық бақылау негізінде баға қойылады.

35. Оқушылардың оқу іс-тәжірибесінің бағдарламаларын орындау есебі өндірістік оқыту есебінің журналына тіркеледі.

36. Технологиялық іс-тәжірибенің негізгі тапсырмалары (мамандық профилі бойынша):

1) оқушылардың болашақ кәсіби қызметпен тікелей ұйымдарда (кәсіпорындарда, мекемелерде) танысуы;

2) мамандық бойынша оқушылардың бастапқы іскерліктер мен дағдыларды жинақтауы;

3) ұйымдарда (кәсіпорындарда, мекемелерде) нақтылы кәсіптік қызметті меңгеру мен орындау негізінде арнайы пәндерді меңгеру кезінде алынған білімдерді бекіту, тереңдету және жүйелеу;

4) кәсіби ойлауды дамыту, өндірісте жинақталған кәсіби қызметтің тәжірибелік дағдыларын сіңдіру.

37. Технологиялық іс-тәжірибе (мамандық профилі бойынша) ұйымдарда (кәсіпорындарда, мекемелерде), сонымен қатар колледждің шеберханасында өткізіледі.

38. Технологиялық іс-тәжірибе аяқталған соң жолдамаға және мамандықтың қиындығына байланысты сәйкес мамандық біліктілігін алуға

және растау үшін емтихандық жұмысты орындау түрінде аралық аттестаттау өткізу қарастырылады.

Мамандық бағыты бойынша емтихандық жұмысты орындау үшін біліктілік комиссиясы ұйымдастырылады, оның құрамына ұйымдардың (кәсіпорындардың, мекемелердің) және оқу мекемесінің өкілдері кіреді.

39. аралық аттестаттау қорытындысы бойынша оқушыларға нақтылы мамандық бойынша қол жеткізген кәсіби біліктілік деңгейі (разряд, класс, санат) тағайындалады.

40. Технологиялық іс-тәжірибе қорытындысы бойынша кәсіби іс-тәжірибе бағдарламаларын орындау туралы және кәсіби іс-тәжірибеден өту күнделік-есебі туралы жазбаша есепті тапсыру, сонымен қатар іс-тәжірибеден өту орнынан (келісім бойынша қажетті жағдайда) ұсыныс жасалған біліктілік деңгейі көрсетілген өндірістік мінездеме ұсыну қарастырылады.

41. Технологиялық іс-тәжірибені орындау нәтижелерін бағалау ұйымнан (кәсіпорыннан, мекемеден) іс-тәжірибе жетекшісі құрастырған өндірістік мінездемені есепке ала отырып, оқушымен әңгімелесу негізінде анықталады.

42. Оқушының технологиялық және өндірістік (диплом алдындағы) бағдарламаларды орындау есебі кәсіби іс-тәжірибенің бағдарламаларын орындау туралы және кәсіби іс-тәжірибеден өту туралы оқушының күнделік-есебі жазбаша есепте тіркеледі.

43. Өндірістік іс-тәжірибе барлық мамандықтар бойынша білім алатын оқушылар үшін 3 курстан бастап, мамандарды даярлау мен жұмысшы кадрлар профиліне байланысты оқушылардың шығарылымына дейін ұйымдастырылады және өткізіледі.

44. Өндірістік іс-тәжірибе оның құрамына байланысты осы өндірістік-іс-тәжірибе түрлерінің нысаны болып табылатын нәтижелерге, бастапқы теориялық оқытуға байланысты оқытушыларға бекітіледі.

45. Оқушылардың өндірістік іс-тәжірибесі мамандық топтары бойынша аймақтық ерекшеліктерге сәйкес, оның ішінде дуальдік оқыту жүйесіндегі «Техникалық ғылымдар мен технологияларының» қағидалары есепке алынады.

46. Өндірістік оқытудың бағдарламасы мамандықтың білім беру бағдарламасының талаптарына сәйкес дайындалады және кәсіби стандарттарының талаптарына сәйкес оқушының кәсіби маңызды іскерліктері мен кәсіби құзіреттілігін қалыптастыруға дайындауға бағытталады.

47. Диплом алдындағы іс-тәжірибенің негізгі тапсырмалары:

1) дипломдық жоба тақырыбы бойынша тәжірибелік материалды жинақтау, өңдеу және тарату;

2) диплом алдындағы зерттеу тақырыбы бойынша статистикалық мәліметтер мен тәжірибелік материалдарды талдау;

3) дипломдық жобалар немесе есептің тақырыбы бойынша қорытындыларды, заңдылықтарды, ұсыныстарды дайындау;

4) бекітілген талаптарға сәйкес дипломдық жұмысты (жобаны) немесе есепті толтыру.

48. Диплом алдындағы іс-тәжірибе соңғы курста барлық мамандықтар бойынша оқушыларға арналған дипломдық жұмыстың (жоспардың) және есептің тапсырмаларын орындау үшін жеке жоспарға сәйкес өткізіледі.

49. Дипломдық жоба немесе білім беру бағдарламасының есебіне дайындық пен оны жазу үшін дипломдық іс-тәжірибе қарастырылады.

50. Диплом алдындағы іс-тәжірибенің жетекшісі, дипломдық жоба жетекшісі немесе тәжірибелі оқытушылар, өндірістік оқыту шебері, мамандық ерекшеліктерін (біліктілік) және іс-тәжірибе базасының қызметін жақсы білетіндер іске асырады.

51. Диплом алдындағы іс-тәжірибенің ұзақтығы мамандықтың қиындығына және мемлекеттік жалпығы білім беру стандартына сәйкес біліктілік деңгейіне байланысты анықталады.

52. Диплом алдындағы іс-тәжірибенің мазмұны дипломдық жобаның тақырыбымен анықталады.

53. Күндізгі (сырттай) оқу бөлімімен ұйымдастырылған дипломдық жобаны алдын ала қорғауда диплом алдындағы іс-тәжірибенің қорытындысы өткізіледі.

Басшының оқу-өндірістік жұмысы бойынша орынбасары

А.Уан

Кәсіби іс-тәжірибені ұйымдастыру
мен өткізу және іс-тәжірибе
базасы ретінде ұйымды анықтау
Ережелеріне 1 Қосымша

Жолдама

Өндірісте қалдырылады

_____ (негізі)
« _____ » _____ 20 ____ ж.

Оқушы _____
_____ аты-жөні (бар болған жағдайда)
кәсіби іс-тәжірибеден өтуге жіберіледі _____

_____ (кәсіпорынның атауы)
Іс-тәжірибенің басталу мерзімі _____ 20 ____ ж.
Іс-тәжірибенің аяқталу мерзімі _____ 20 ____ ж.
Оқу мекемесінің жетекшісі _____
М.О. _____
_____ (қолы)

Оқу мекемесіне оралады
Келуі және кетуі туралы белгі
Оқушы _____
_____ аты-жөні (бар болған жағдайда)
кәсіби іс-тәжірибеден өту үшін _____

_____ (кәсіби іс-тәжірибенің атауы)

Келді

« _____ » _____ 20 ____ ж.
Мөр, қолы

Кетті

« _____ » _____ 20 ____ ж.
Мөр, қолы

Кәсіби іс-тәжірибені ұйымдастыру
мен өткізу және іс-тәжірибе
базасы ретінде ұйымды анықтау
Ережелеріне 2 Қосымша

«Бекітемін»
оқу-өндірістік жұмысы бойынша
оқу мекемесі жетекшісінің орынбасары

_____ Аты-жөні (бар болған жағдайда)
« _____ » _____ 20 ____ ж.

«Келісілді»
Кәсіби іс-тәжірибе жетекшісі
(ұйымның, кәсіпорынның, мекеменің)

_____ Аты-жөні (бар болған жағдайда)
« _____ » _____ 20 ____ ж.

Кәсіби іс-тәжірибе жұмысының жоспар-кестесі

Мамандық бойынша _____

Оқушы _____ курс _____
аты-жөні (бар болған жағдайда)

_____ (оқу мекемесінің атауы)

№ р/с	Кәсіби іс-тәжірибе бағдарламаларына сәйкес орындауға (менгеруге) жататын жұмыстың тізімі	Кәсіби іс-тәжірибе бағдарламаларын орындау мерзімі		Ескерту
		басталуы	аяқталуы	
1.				
2.				
3.				

Қолы _____
(оқу мекемесінен кәсіби іс-тәжірибе жетекшісі)

« _____ » _____ 20 ____ ж.

мен өткізу және іс-тәжірибе
базасы ретінде ұйымды анықтау
Ережелеріне 3 Қосымша

Оқушы

аты-жөні (бар болған жағдайда)

кәсіби іс-тәжірибеден өту туралы күнделік-есепі

№ р/с	Кәсіби іс-тәжірибе бағдарламасына сәйкес күнделікті орындалған жұмыстың атауы	Кәсіби іс-тәжірибе жұмыстарының жекелеген тақырыптарының орындалу мерзімі		Өндірістен кәсіби іс-тәжірибе жетекшісінің қолы
		басталуы	аяқталуы	
1.				
2.				
3.				

1. Меңгерілген құрылымдар, жабдықтар, технологиялық үрдістер, механизациялар, өндірісті автоматтандыру мен озық еңбек әдістердің және т.б. жазбасы

Оқушының қолы _____

« _____ » _____ 20 ____ ж.

(кәсіби іс-тәжірибенің тікелей жетекшісі)

« _____ » _____ 20 ____ ж.

2. Оқушы практикантты мадақтау және жазалау.

3. Кәсіби іс-тәжірибе жетекшісінің (ұйымнан, кәсіпорыннан, мекемеден) қорытындысы.

Кәсіби іс-тәжірибе жетекшісінің (ұйымнан, кәсіпорыннан, мекемеден) қорытындысы.

« _____ » _____ 20 ____ ж.